

Zapatero, el dèficit i els impostos

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 14.09.09

Diguem-ho clar: el gran problema de **ZP** no és solament la crisi. Aquí encerta més que el centredreta. El drama és que **ZP** no té una majoria per governar. I a sobre presumeix (la millor majoria és la que es construeix cada dia, una majoria canviant). Aquest fet impedeix un discurs mesurat i coherent i resta credibilitat. És el pecat original de la legislatura.

En economia tampoc té tota la raó. Està bé la protecció social contra la crisi com a objectiu. Però la despesa social té límits si no es recupera l'ocupació (ho va dir **Duran**). I s'ha de canviar el model productiu, cosa que exigeix un mercat laboral modern. Encara que en aquest moment el conflicte amb els sindicats no arreglaria res.

Però **Rajoy** i **Duran** es gronxen quan dramatitzen (aquesta vegada **Rajoy** una mica menys i **Duran** una mica més) i vaticinen la fi del món. Encara que és cert que la nostra crisi (construcció i endeutament) és pitjor. Però no es pot afirmar (**Rajoy**) que no hi ha pujada d'impostos que tapi el dèficit creat per **Zapatero**. El dèficit és conseqüència de la crisi i el d'aquest any (un 10% del PIB) serà una mica inferior al de la Gran Bretanya o Amèrica que també van tenir *boom* immobiliari. A més a més, quan el sector privat es retreu sol l'Estat aguanta l'economia. **Krugman** diu que el dèficit ha evitat una depressió com la del 29. I Espanya té un deute de l'Estat més petit que la mitjana de la UE. I solvència. L'últim informe de Moody's mantenint la triple A ho confirma.

¿Si el dèficit és conjunturalment bo i es pot finançar, no és prematur apujar els impostos ja? És la pregunta legítima que es feia el conseller **Castells** a la vista dels missatges erràtics del mes d'agost. Però **Rajoy** i **Duran** no diuen això. Diuen que apujar impostos és un gran error i una amenaça a les classes mitjanes. Bastanta demagògia. **ZP** ha abolit l'impost de patrimoni que **Aznar** va mantenir. I apujar la pressió fiscal 1,5 punts del PIB i reduir la despesa un altre 1,5 vol dir sostreure a l'economia un 3%. Però com que estarem en un dèficit del 10-11%, el suport previst per al 2010 encara serà fort (un dèficit del 7-8%).

Apujar impostos no és mai popular –el mateix **Sarkozy** té embolic amb el nou impost ecològic dissenyat per **Rocard**–, però a vegades és convenient i possible. És bo llançar el missatge a la societat i als mercats (que financen el deute públic i privat) del fet que el dèficit preocupa. I és possible perquè només de retirar els tan criticats 400 euros s'aconsegueixen 6.000 dels 15.000 milions necessaris. I hi ha més marge encara que la gran qüestió és si es toca l'IVA i quant. Però satanitzar l'alça d'impostos amb un 10% de dèficit i proposar com a alternativa suprimir ministeris (proposta **Duran**) no és seriós.